

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

LuK-HOPS: Henkilökohtainen opintosuunnitelma ja osallistuminen opettajatuutorointiin (2op)

Aloitusluento 3.9.2008

Sini Ruohomaa

Ennakkovaroitus: bongaa itsellesi vieruskaveri.

Sisältö

- Kurssin tavoitteet ja toteutus
- Henkilökohtainen opintosuunnitelma
- Osallistuminen opettajatuutorointiin
- Opintojen seuranta
- Opiskelutaitojen lyhyt oppimäärä

Luento sisältyy tuumaustaukoja, joihin tarvitset vieruskaveria.

Aikataulu lähitulevaisuuteen

- Esitietolomake ma **8.9. klo 16** mennessä minulle
- eHOPSiin tutustuminen **pe 12.9. 12-14** B221
- Tuutoriryhmät järjestäytyvät ryhmätapaamisissa
  - Oletus: **ma 15.9. klo 14-16**, joitakin poikkeuksia
- HOPS-portfolion ja suunnitelman 1. palautus **pe 17.10.** mennessä omalle opetuutorille
  - eHOPS-järjestelmän kautta opintosuunnitelma
  - Loput Moodle-alueen portfoliowikiin, ellei ryhmässä toisin sovita

Kurssin tavoitteet 1/2

- Yliopisto-opiskelu on itsenäistä työtä...
  - Jokaisen henkilökohtainen projekti
  - Laaja projekti vaatii suunnittelua – HOPSin
- ...mutta yksin sen kanssa ei tarvitse jäädä!
  - Tietoa ja tukea on tarjolla
  - Opettajatuutori ohjaa oikeaan suuntaan

Kurssin tavoitteet 2/2

- Kurssin keskeiset sisällöt

- Opintojen suunnittelu ja seuranta: mitä olen tekemässä?
- Ammatti-identiteetti: minne olen menossa?
- Omat tavoitteet ja niitä tukevat välineet: miten?

- Oppimistavoitteet:

http://www.cs.helsinki.fi/kurssit/oppimistavoitteet/582507_ot.pdf

Kurssin toteutus ja suorittaminen

- HOPS-portfolio: omaa pohdintaa opinnoista
- Henkilökohtaiset tapaamiset oman opettajatuutorin kanssa lukukausittain
- Suorituspassi: yht. 42 h edestä “laskaripisteitä”
  - 1. syksynä 11 h, muuten 7 h / lukukausi (3. vuosi 5+5 h)
  - Kurssin aiheiden vapaamuotoiseen käsittelyyn
  - Opitko parhaiten luennolla, ryhmässä, pohtimalla itseksesi, kertomalla muille?
  - Sovit tuutorin kanssa, millä tavalla kartutat osaamistasi

Viiden minuutin tuumaustauko!

- Pikainen kurkistus kurssilaisten sielunelämään:
  - Tulitko laitokselle suoraan lukiosta vai mutkien kautta?
  - Oletko syntynyt käpistelemään vai mietitkö vielä ominta alaasi?
  - Oletko ensimmäisen vuoden opiskelija vai n:nen vuoden konkari?

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS)

- Milloin suoritan mitäkin ja miksi? Onnistuinko?
  - Tavoitteiden asettelua ja seurantaa
  - Oman oppimisen arviointia, itsereflektiota
- Pitkän tähtäimen suunnitelma antaa perspektiiviä
- Sillä välttää myös ongelmia:
  - Tarvittavaa kurssia ei tarjotakaan juuri nyt
  - Kurssille ei pääse puutteellisten esitietojen takia
- Heti ei toki tarvitse tietää mitä tekee 3 v päästä...

HOPS-portfolio

- Ei pelkkää kurssien ajoittamista
  - Tavoitteita, itsereflektiota, ammatti-identiteettiä
- Kolme osiota:
  - Opiskelijan perustiedot (mm. esitietolomake)
  - Opintosuunnitelma ja suoritusaikataulu (“rajattu HOPS”, sähköisesti eHOPS)
  - Pohdiskeluosio (HOPS-kysymyspankki, esseet)
- Käsitellään puolivuositain opetuutorin kanssa
- 1. portfolion palautus **pe 17.10.** mennessä

Viiden minuutin tuumaustauko!

- Nappaa vierustoverista kiinni ja selvitä:
  - Mitkä ovat opinnolliset/ammattilliset tulevaisuuden tavoitteesi? Mikä on vielä täysin auki, mikä on selkeämpää?
  - Miten pitkällä aikajanaalla ajattelet opintojasi? Periodi kerrallaan, lukukausi, -vuosi, tutkinto..?
  - Mikä opiskelussa askarruttaa juuri nyt eniten?

Osallistuminen opettajatuutorointiin

- Opettajatuutori: oma tukihenkilösi laitoksella
- Henkilökohtaiset tapaamiset 2 x vuodessa
  - Käsitellään HOPS-portfoliota, suunnitelmaa ja vastaan tulleita haasteita tai kysymyksiä
  - Päivitetään suorituspassia
- Opettajatuutori ei tiedä kaikkea, mutta silloinkin yleensä sen, mistä tieto löytyy!
- 1. ryhmätapaaminen alkusyksystä, oletuspvm siis **ma 15.9. klo 14-16**

Tuutorointi on sosiaalista toimintaa

- Aikuisten välistä tasa-arvoista keskustelua ja neuvontaa
- Kokemusten vaihtoa kahteen suuntaan
- Tärkeitä oppeja:
  - **avoimuutta ja passiivisuudesta luopumista,**
  - **vastuunkantoa ja**
  - **keskustelutaitoja**

Tuutorointi tapahtuu ryhmissä

- Ryhmät perustuvat opiskelijatuutoriryhmiin
  - Mainitaan ilmoittautuessa, <http://ilmo.cs.helsinki.fi/>
  - Tavoite: ryhmäläiset tuntevat jo toisiaan
- Ryhmätapaamisissa käsitellään yhteisiä aiheita
  - Opettajatuutori järjestää, jos ryhmässä tilausta
  - Järjestäytymistapaaminen kaikille ryhmille
- Kurssin laajuisia suuria ja pieniä tilaisuuksia järjestää vastuhenkilö tilauksen mukaan

Viiden minuutin tuumaustauko!

- Nappaa vierustoverista kiinni ja selvitä:
  - LuK-HOPS-kurssilla omat tavoitteet vaikuttavat tavallista enemmän siihen, mitä kurssista saa irti. Miten sinun tavoitteesi yhdistyvät kurssin oppimistavoitteisiin?
  - Voit vaikuttaa myös suoritustapoihisi. Käytkö esimerkiksi mieluummin luennoilla vai selvitätkö asioita itsenäisesti?

Opintojen seuranta

- Opintojen eteneminen on kaikkien etu
- Tasaisen vauhdin taulukko (3 vuodessa LuKiksi):
  - 180 op 3 vuodessa
  - 60 op vuodessa (4 periodia + kesä)
  - 15 op periodissa (7 viikkoa + väliviikko)
  - noin 2 op viikossa (~ 51 h / vko, yli täysipäivätyö!)
- Säännöllisyys auttaa pysymään tahdissa, kesäopinnoilla voi vauhdittaa työnteon sijaan
- Oppimisessa syytä katsoa tosin myös laatua. :)

Kuka seuraa opintovauhtiasi?

- Kela tahtoo opintorahalleen vastinetta keskimäärin 4,8 op / tukikuukausi
  - 5,5 op / tuki-kk varmistaa, että tukikuukaudet riittävät
- Yliopistolaissa rajataan opintoaikaa (18§), valvonnan toteutus yliopistolla – yhä työn alla
- Etappi-järjestelmä yliopistolla: tavoitteena opintojen tukeminen, ei vie opinto-oikeutta
  - Vaikuttaa läsnäolevaksi ilmoittautumiseen, vaihtoehtona poissaolo

Kandidaatin tutkinnon etapit

- 1. vuoden 3. periodin jälkeen:
  - < 25 op (/ 45 op) huhuillaan, tarjotaan tehostettua opintojen ohjausta
- 3 vuoden kuluttua opintojen aloittamisesta
  - < 120 op (/ 180 op) vaatii opintosuunnitelman valmistumiseen asti
- 4 vuoden kuluttua opintojen aloittamisesta
  - Ei vielä tuktintoa – opintosuunnitelma valmistumiseen asti

Viiden minuutin tuumaustauko!

- Nappaa vierustoverista kiinni ja selvitä:
  - Vastuu on akateemisen vapauden käänköpuoli. Oletko valmis ottamaan vastuun opinnoistasi?
  - Oletko täysipäiväinen opiskelija vai kuuluuko osa viikosta muissa hommissa?
  - Rytisevätkö Etapit matkalla?

Opiskelutaitojen lyhyt oppimäärä

- Jos peruskoulu / lukio tappoivat oppimisen ilon, nyt sitä kannattaa hakea takaisin!
  - Opiskelu ei ole pelkästään “noppien” keräämistä
- Jaossa *Antoisampaan oppimiseen* -kirjoja (+netissä)
- Opiskelutaitojen kolme kuningasta
  - Motivaatio: mikä minua liikuttaa?
  - Itsetuntemus: miten opin parhaiten?
  - Ajanhallinta: miten tunnit saa riittämään?

Motivaatio liikuttaa

- Aseta tavoitteita: mitä haluan elämältääni?
- Joskus itse kultakin kateissa
- Saattaa palata itsestään – jos ei, reagoi:
  - Mieti tavoitteitasi: ovatko ne muuttuneet?
  - Kokeile jotain uutta: valinnaiset kurssit, sivuaineet, opiskelutavan muutos
  - Katso vähän kauemmas: mitä tämä palvelee?

Itsetuntemus: oppimistyylejä ja -tapoja

- Tavoitteena itsen ymmärtäminen, ei laatikointi
- Mm. asenteet ohjaavat toimintaa: mikä palkitsee?
  - Syväoppija: oppiminen ja tieto palkinto sinänsä
  - Strategi: suorituksia, pisteitä ja moraalisia voittoja
  - Välttäjä: palkitsevuuden tunne puuttuu

Ajanhallinta: seis, maailma, tahdon ulos!

- Opiskelu on täynnä ulkoisia ja sisäisiä deadlinejä
  - “Edeltävän illan rutistukset” eivät enää riitä
- Ajanhallinta on harjoitettava taito!
- Ilman energiaa ei mikään aika riitä...
- Aseta rajoja: teen nämä viikon loppuun mennessä, nuo ensi viikolla
  - Varaat myös vapaa-aikaa latautumiseen

Viiden minuutin tuumaustauko!

- Nappaa vierustoverista kiinni ja selvitä:
  - Minkälaisissa opiskelutilanteissa olet kokenut onnistumisen tunteita tai ahaa-elämyksiä?
  - Minkälaiset tilanteet ovat turhauttaneet?
  - Onko ajankäyttösi hallinnassa?

Yhteenveto kurssin rakenteesta

- Opettajatuutorin tapaaminen / lukukausi
- HOPS-portfolio: opintosuunnitelma ja pohdintaa
- Suorituspassi: kerää “laskaripisteet” itsenäisesti
  - Luentoja, tapaamisia, tukiopetuksia, jne...
  - Testejä, omaa penkomista, kaverille selvittämistä
  - Omaa pohdiskelua portfolioissa
  - Tarkemmat ohjeet Moodlessa

Seuraavaksi: esitiedot ja ryhmiin jako

- Ilmoittaudu kurssille nyt, ellet ole näin jo tehnyt
- Täytä esitietolomake (kurssin sivuilla) ja palauta se minulle **ma 8.9. klo 16 mennessä**
- Ryhmät jaetaan tämän jälkeen
  - Opetuutorisi ottaa yhteyttä sähköpostitse – tarkista Ilmoon jättämäsi yhteystiedot!
- 1. ryhmätapaaminen työtapojen sopimiseksi, oletus **ma 15.9. klo 14-16**, ryhmittäin poikkeuksia
- Opintosuunnitelma, portfolio ja rastit opetuutorille 1. koeviikon loppuun (**pe 17.10.**) mennessä!

Tervetuloa LuK-HOPS-kurssille!

- Osa opiskelun tukiarsenaalia
  - Opinto-ohjaajat, -psykologi ja -toimisto
  - Opintojen seurantajärjestelmä
  - Oppaat ja ohjeistus
- Opettajatuutori on oma yhteyshenkilösi laitokseen
  - Kokemuksia välittyä molempiin suuntiin
- Tue kurssin tehtävillä omia tavoitteitasi!

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

**Sinä olet opintojesi päähenkilö –
ota opiskeluajasta siis kaikki irti!**

Linkit

- Kurssin kantasivu (opetuskertakohtaiset sivut sen alla):
<http://www.cs.helsinki.fi/kurssit/muut/582507/>
  - Oppimistavoitteet, kurssin käytännöt, esitietolomake
- Kurssin Moodle-työalue:
<https://moodle.cs.helsinki.fi/course/view.php?id=42>
  - Suorituspassiohje, keskustelualueita
  - Oppimistaito- ja muita linkkejä wikissä
- HOPS-kysymyspankki portfolion täyttöö varten:
<http://www.helsinki.fi/ml/opetuksentuki/hopsopiskelija.html>